

figuur die in zijn tijd de Portugese grenzen oversteeg en door zijn verblijven in Brazilië - waarmee hij een zeer intieme band onderhield - en zijn reizen door Afrika en Europa, zijn gezantschappen en geheime missies in Rome, Antwerpen en Amsterdam een opvallend actuele kijk ontwikkelde. Hij pleitte toen al voor een multiculturalisme pur sang en schetste de problemen waar we ook nu nog mee worstelen.

"Aan de ene kant kiezen we voor zeer klassiek werk in de Portugese taal, aan de andere kant krijg je enkele cosmopolitische projecten die te maken hebben met de wereld zoals die er vandaag uit ziet," zegt Barbosa Pinto. In het algemeen zijn de internationale gezelschappen gekende tot zeer vermaarde groepen, die evenwel nog nooit in Portugal waren en dat is volgens Barbosa een bewuste educatieve keuze geweest.

Portugese projecten met teksten van de twintigste eeuw ontbreken niet. Dezelfde Ricardo Pais voerde de regie van de multimedia show en evocatie *Fados* in het nieuwe Cultureel Centrum van Belém, waarin de mythe van de fado, de fadozangers en de stad vorm wordt gegeven.

Belangrijk modern werk gespeeld door Portugese gezelschappen werd getoond in Pirandello's *Vannacht improviseren wij*, in drie variaties gemaakt door drie regisseurs, gespeeld door Culturgest,

een andere naam voor het ook in België bekende Theater O Bando van Joao Brites. Verder in Peter Handkes *De Kwis* door het Cornucopia Theater en in Arthur Schnitzlers *De Journalisten* door acteurs van het Nationaal Theater, geregisseerd door Jorge Lavelli van het Parijse Théâtre de la Colline.

Opvallend is de afwezigheid van hedendaagse Portugese dramaturgie, waarvan enkel sporen te zien zijn in musicals zoals de aanvankelijk geplande *Luisa Todi* van Agustina Bessa Luís door het Nationaal Theater, waar hij directeur is, over het leven van de in Europa maar niet in eigen land beroemde 18de eeuwse lyrische zangeres. Deze productie werd om een of andere reden vervangen door *A Furias* van dezelfde schrijver. Filipe La Feria schreef en regisseerde een ander musical, *Vervloekte Cocaine*, over het bohemienleven in Lissabon anno twintig, gespeeld door de cast van het vernieuwde en heropende Teatro Politeama, een van de oudste theaters van Lissabon. Dan is er ook nog de musical *Sneeuwwitje en de vijf dwergen* naar een script van José Pinto Correia door Cassez en een jeugdmusical in Portugese stijl *Cinderella Revisited* door het Kindertheater van Lissabon.

Geen spoor van bijvoorbeeld Pessoa, hoewel het Cultureel Centrum van Belém buiten Lissabon 94 om in mei een Pessoa-week organiseerde met twee

semi-professionele producties: Pessoa's bewerking van *Faust* door het Théâtre du Paradoxe, het theater van de franssprekenden in Wenen, en *Ophelinha*, een compositie uit Pessoa's liefdesbrieven door de engelstalige Lisbon Players. Deze laatste voorstelling was echt niet om over naar huis te schrijven. Los van de voorstelling kan men zich afvragen of de liefdesbrieven wel zo interessant zijn om ze op een podium te brengen. Ze overstijgen het triviale van gewone liefdesbrieven niet en enkel een scheut cynisme en de bijzondere humor maken dat Pessoa er in te herkennen valt.

Behalve met *Luisa Todi* liep het ook mis met twee jonge Portugese producties. Maar het jonge theatertalent in Portugal heeft volgens Barbosa wel kansen gekregen. "Het is een kritiek die men zou kunnen maken. De twee groepen die we vanaf het begin hebben ondersteund zijn op een of andere manier mislukt. Het ene stuk werd afgevoerd, van het andere was de tekst en het concept niet klaar voor de deadline van ons programma." Wat overblijft is een prestigieus maar dun theaterprogramma, waarin het jonge theater uit binnen- en buitenland nauwelijks aan bod komt. Dat was in Antwerpen 93 even anders.

Eddie Vaes

Les Ballets C. de la B.

Alain Platel
zoekt voor zijn nieuwe productie
'La Tristeza'
dansers en danseressen.

De audities gaan door op 22 en 23 oktober 1994 in Gent.
Gelieve contact op te nemen met Kate Vos op de volgende nummers:
09/221 75 01 of 09/220 33 50.